

Landsvägsriddaren och hans son : en hvardagsbild /

Vicke

59 C Br.

National Library
of Sweden

Roman
Sv
(Pr)
o

Landsvägsriddaren och hans son.

En hvardagsbild
af Vicke.

Pris: 5 öre.

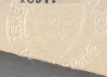
Grebbestad.
Viktor Svenssons förlag.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Uddevalla.

Ture Malmgrens Boktryckeri

1897.

»Pappa min, pappa min, slå icke pappa min!»

I den långa gången, som ledde till krog-rummet, är en hel hop ynglingar och män församlad; allt flera och flera strömma dit in, upp för den slippriga stentrappan. Folk i brokiga massor är samladt der utanför; trängseln blir allt större. Åter ljuda de förskrämda orden:

»Pappa min, pappa min, slå icke pappa min!»

Folkhopen delar sig inne i gången. En trasig, eländig man knuffas våldsamt utför stentrappan, ut på gatan bland marknadsfolket, som uppger ett rått skratt vid åsynen af den eländige trashanken.

Men från hvem kom det halft bedjande utropet: »pappa min, pappa min, slå icke pappa min?»

Ser man nogare efter bland folkhopen, märker man en trasig, utmärglad och blek gosse med en smutsig säck på ryggen följa den eländige mannen. Gossen kastar sorgsna

tviflande och oroliga blickar, än på folkskaran, än på mannen.

De två — mannen och gossen — följas åt under massans tanklösa glam tvärs öfver gatan, bort under berget vid dess andra sida. Der sätter sig den arme mannen, under det han för båda händerna mot pannan. Gossen — sonen — följer fadrens minsta minspel med sina stora bruna ögon; han är rädd att den råa hopen gjort hans fader illa, och därför kastar han mörka förebrående blickar omkring sig. Men då han ser på fadrens förstörda anletsdrag, lyser kärlek i hans trofasta ögon, en kärlek blandad med djupaste sorg. Mannen sitter fortfarande med händerna för pannan; man har slagit honom der inne i kroggången. En sådan sälle som »Sotare-Johan» är det icke så noga med; honom kan man gerna slå, tycker folk, ty han är sämre än ett djur. Men så tycker icke gossen, sonen. Barnakärleken viker ej tillbaka för lasten, trasorna; med uppoffrande barnakärlek tar gossen af sig sitt trasiga halskläde, hvilket han sjelf så väl behöft i kylan, och gifver fadren, samt hjälper honom, under det de mörka, förebrående blickarne ånyo fara öfver folkhopen.

Det är den hvarje år återkommande och frade »råsjölsörda'n», som i dag går af sta-

peln. Det går alltid muntert till vid dessa tillfällen: slagsmål och liknande uppträden höra till ordningen. Så ock i dag. Ett uppträde längre bort på gatan gjorde snart, att folkhoppen strömmade dit. De två eländiga varelserna under berget glömdes snart af alla och ingen följer dem, då de gå derifrån, båda med vacklande steg; mannen i följd af rusdrycker, gossen genom köld och svält. På trappan i andra ändan af det hus, der krogen är inrymd, står krögaren i sin fina rock och hvita halsduk.

Ödmjukt, likt en slaf för sin herre, lyfter »Sotare-Johan» på mössan och bugar sig för honom — krögaren —, som ej ens nedlåter sig att besvara hälsningen. Så fortsätta mannen och gossen sin vandring gatan fram och försvinna snart på en tvärgata. Vi vilja följa dem, för att utforska, hvarför de äro så eländiga.

»Sotare-Johan» — så hafva vi vant oss vid att kalla mannen, därför att han alltid är svart och oren — var en gång en snygg och städad yngling. Han var son till en mindre jordbrukare. Hans föräldrar hade visst förhoppningar på honom. Men han kom ut i världen, ut i sällskaper, ut bland dåliga kamrater och, han som så många andra, dukade under för frestelsen. Vägen utföre

hade gått fort, fortare än han sjelf kunde fatta.

Då han lemnade sitt hem, följdes han af en öm moders böner och en kärleksfull faders välsignelser. Men hans barndomshem hade varit ett sådant, der det ej ansågs för något orätt, någon synd att ta' ett glas till måttligt bruk. Bränvin hade nästan dagligen i »måttlighet» förekommit der, och därför utgick Johan derifrån med grundsatser öfverensstämmande med så många andras — måttlighets-grundsatser, eller hur man nu skall kalla dem. Han hade aldrig hört hvarken far eller mor säga något, då han tog det första glaset; tvärtom, de hade sjelfva bjudit honom det. Han sade därför icke heller nej, då han, kommen ut bland glada kamrater, bjöds på än det ena, än det andra slaget spirituosa. Han fick snart smak, först för det glada lifvet, sedan för de starka dryckerna. Snart voro de ett behof för honom; snart var det ej nog med att ta' sig ett glas bland vänner — snart tog han en sup i sin ensamhet; snart bar det ej endast till, att han berusade sig på ett dryckesgille — snart kunde han i ensamhet förtära ett så stort quantum starka drycker, att han blef berusad. Ja, snart var han en slaf under rusdrycksbegäret. Dermed förlorade han äfven

sin arbetslust jemte förmåga till arbete, och dermed var fallet fullbordadt. Dermed började hans kringflackande lif, dermed blef bettleriet hans yrke. I flera år har nu »Sotare-Johan» dragit från läge till läge i hela den bohuslänska skärgården. Alla känna mannen, den stackarn, och alla betrakta honom nu som sämre än ett djur. Ingen har medömkan för honom; det är hans eget fel, säger folket. Kanhända. Kanhända äro hans föräldrar medbrottsliga, kanhända är det samhällets skuld, att »Sotare-Johan» är »sämre än ett djur».

Men trots detta elände, trots detta djupa fall, har »Sotare-Johan» funnit en qvinlig varelse, som med honom bildat familj och skänkt honom flera barn i eländet. Det är det äldsta af dessa barn, den åttaårige Frans Malkom, som nu följer honom; ty »har man ej medömkan för fadern, så har man det för sonen». På detta sätt får fadern dela det bröd, man skänker åt barnet. Men detta barn får äfven följa med på krogen, se sin far dricka af förderfvets bägare, det får se hans exempel. Det var just under ett besök på krogen, som »Sotare-Johan» öfverfölls af en del råa sällar med slag och knuffar, och det var då den lille gossen oförskräckt ställde sig emellan fadern och de öfverfallande

samt skrek och bad: »Pappa min, pappa min, slå icke pappa min!» Ej mycket hopp ligger här i frågan: »Hvad månede blifva af detta barnet?»

Viktor Svensson,
Grebbe stad,
Bok- och Pappershandel.
All slags litteratur.
*Största lager på platsen af papper, kuvert
och skolmaterialier.*

Inches

1

2

3

4

5

6

7

8

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue   Cyan   Green   Yellow   Red   Magenta   White   3/Color   Black

